

Бесіда

ZARZĄD GŁÓWNY
STOWARZYSZENIA LEMKÓW

ГОЛОВНИЙ ЗАРЯД
СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ

ЛЕМКІВСЬКІЙ ДВОМІСЯЧНИК * РІК XI, № 3 (48) МАЙ - ЧЕРВЕЦЬ 1999 * КРЕНИЦЯ - ЛІГНИЦЯ

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ X-ЛІТЯ В ДАТАХ

1988

10.12 — Лемківське середовище Ліґниці, з ініціативи Димитрия Русинка зорганізувало в сьвітлиці православної парафії при ул. Явожынський 9 стрічу з Ярославом Горошаком з прелекцієм о історії Лемків. Під час прелекції Я.Горошак засуґерував створиня лемківской організації. На стрічу был тіж Андрий Копча, котрий поінформувал зобранных же написал драму „Одтыяте коріня” і глядат выконавців до ей выставліня. Д. Русинко обіцял зобрати охочых.

1989

21.01 — При нагоді третьой пробы драмы „Одтыяте коріня” Д.Русинко заропонувал покликания лемківской організації. Вступну листу підписали вшыткы участники пробы, в числі 16 осіб. А. Копча задекларувал ся опрацувати проєкт статуту організації.

5.02 — Одбыло ся перше зобрания будучой організації. А. Копча представил проєкт статуту. Дискутувано над назвом організації; найбільшу акцептацию отримувала назва „Стоваришыня Лемків”.

5.03 — В Ліґниці одбыло ся заложительське зобрания першой повосной лемківской організації, котрий надано назву Стоваришыня Лемків, ухвалено статут і выбрано заложительський заряд: Андрий Копча - ведучий, Петро Трохановскій, Штефан Косовскій - заступники ведучого, Ярослав Горошак - секретар, Штефания Дубец - скарбник, Владимир Горбаль, Богдан Гамбаль, Штефан Дичко, Ярослав Зволінскій, Тома Молодчак, Миколай Падухович, Димитрий Русинко, Ярослав Хомяк - члены. Тымчасовой сідибы 33 СЛ ужычыла Православна Парафія в Ліґниці.

дале глядаі

З лиці лідерів нашого Стоваришыня мож было вычытати же ситуація така цілком іх сатисфакціонунг.

Отвориня Конгресу, в просторній сали нового власного дому нашой організації (при ул. З.Коссак 5-6 в Ліґниці), доконал Андрий Копча - Ведучий Стоваришыня Лемків. Привітал він гости і делегатів Конгресу. Особливі же сердечні і іменні: Броніславу Ковальську і Тадеуша Мацькалу - послів на Сойм РП, Ришарда Курка - президента міста Ліґниці, Юрия Стариньского - керівника Ансамбля Пісні і Танця „Кычера” і Стефана Гладика - члена Головной Управы Объєднания Лемків (Горлиці). Далє наступила штампова процедура того тыпу

„ЗАРЯД МЫ ВЫБРАЛИ — А ШТО ДАЛЕ?” (З ПРОТОКОЛУ ІІІ КОНГРЕСУ СЛ)

В попередній „Бесіді”, в дописі „ІІІ Конгрес Стоваришыня Лемків пред нами” писано: (...) Не взято до увагы тогорічного календаря. 3-го квітня - то римокатолицка Велька Субота. (...) Повідajte мi - хто з державных представителi, векших ци меньших тузiв, скорыстат за запрошыня, якого термін выпадат на його Вельку Суботу! Нихто! Выявило ся, же песимизм пишучого был за барз депрессийний. Державны представителі прибыли еднак на ІІІ Конгрес Стоваришыня Лемків. Може не заперли дочыста листу запрошених, але — прибыли.

зобранных. І так, Ведучий Стоваришыня Лемків Андрий Копча представил програм Конгресу, який делегаты переголосували. Попросил тіж, жебы делегаты вырасили в голосуваню свое становиско, што до складу президиі Конгресу, якої кандидатами были: Ваньо Дзядик, Штефан Дичко і Павел Стафиняк. З апробатом наших достойных і заслужених діячи не было очевидні проблеми, а спосеред президиі весті Конгрес поручено Штефанови Дичкови, зас Ваньови Дзядикови быти протоколянтном Конгресу.

продолжыня на сторони 9

ПОЗДРАВЛЯМЕ УЧАСТНИКІВ V СВІТОВОГО КОНГРЕСУ РУСИНІВ В УЖГОРОДІ (24-27.06.99)

Новини - не новини не лем з Лемковини

◆ 9 марця в Крениці члени Суспільного Комітету Будови Пам'ятника Никифора Дровняка зустріли ся з представниками Уряду Міста Крениці і працівниками консерваторських установ Кракста і Нового Санча. Най-трудніший проблем, локалізації пам'ятника, не розв'язано.

◆ 19 марця в Братиславі проходила перша стрічка нововибраної колегії Міністра Культури СР Мілана Кляжко. Членом колегії першоразовою представителем Русинів є ним Александер Зозуляк, шефредактор „Русина“ і „НН“.

◆ 24 марця „Злодійська агресія сил НАТО на СРЮ“ — таким наголовком поінформувала газета „Руске Слово“ о розпочато бомбардувань Югославії. Як довідуємо ся з дальших чисел газети, трагедія дає ся безпосередньо міцно одчутти і нашим братим Руснакам.

◆ 3 квітня в Лігници проходив III Конгрес Стіваришынїя Лемків. Ведучым, уж на третю каденцію, вибрано Андрия Колчу. Шырше о Конгресі чытай в тій „Бесіді“.

◆ 13 квітня закінчыл ся програм „Помішшыня междзеетничных стосунків в Серединній Европі“, ведений на зламі 1998/99 років в 15 европейских державах. На Лемковині были то, споминаны в тій колекції „Стрїны з Лемковином“ і „Spółkoma z Lemkowszczyzną“.

◆ 16-17 квітня отворено Русиньске Оддїлня Інституту Чужоземных Студій і Чуждых Языків Пряшівского Університету. З нагоды той великой подїи організувано II Меджнародний Семінар о Русиньским Языку. Делегация Стіваришынїя Лемків (шкода же не выштыкы запрошенны могли взяти участі репрезентували: Ведучий СЛ Андрий Колча, др. Олена Дуць-Файфер і мр. Мирослава Хомяк. Шырше чытай в „Бесіді“.

◆ 24 квітня папа Іван Павел II вінувал о Володимира Юшка (провінциала оо... Василіяна) на єпископа Вроцлавско-Гданьской Єпархії Української Католицької Церкви Візантійского Обряду.

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ

Х-ЛІТЯ В ДАТАХ

7.04 — В Суспільно-Адміністративнім Выділі Восвідского Ураду в Лігници зареєструвано Стіваришынїя Лемків.

23.04 — Заложено Кружок Стіваришынїя Лемків в Хоцянові.

12.05 — Заложено Кружок Стіваришынїя Лемків в Чмелю.

16.05 — Заложено Кружок Стіваришынїя Лемків в Крениці.

15-21.05 — В Лодзі організувано VII Тыждень Гір (СКПБ, Інститут Географії Міст і Туризму Лодзького Університету). Брал в ним участ, як представитель Стіваришынїя, Петро Трохановскій, з доповідю о лемківській літературі.

??.05 — Заложено Кружок Стіваришынїя Лемків в Гожові Великопольским.

3.06 — Заложено Кружок Стіваришынїя Лемків в Любіні.

30.06 — Вышол 1 номер „Бесіды“, як офіційний часопис Головного Заряду Стіваришынїя Лемків.

15.07 — В Восвідским Домі Культуры в Лігници, при полницкій сали, одбыла ся праяпремьєра драмы „Одтїяте коріня“ Андрия Колчы.

22.07 — Другий ден (субота) VII Лемківской Ватры — Бортне '89 — был Дньом Стіваришынїя Лемків. Завершыньом програму, веденого через СЛ (фактычнї ціла Ватра, як і выштыкы попередні, ведена была через круг люди, які ввошли до створеного пізнійше СЛ) — был выступ Лемківского Народного Театру зо штуком А. Колчы „Одтїяте коріня“.

24.08 — Організаційне зобрания Лемківской Ватры '90 в Горлицях Усталено на ним, же Лемківску Ватру буде організувал спільний, але незалежний Комітет, зареєструваний і з власным статутом. До Комітету ввошли в рівным числі представителі Стіваришынїя Лемків, Лемківской Секції УСКТ і люди не будучы в жадній з тых організацій. Усталено тіж, же новым місцьом Лемківской Ватры буде Ждыня. Як ся акаже, усталїня, поза справом місяця проводжыня Ватры, будут абсолютні фікційны.

24.09 — Редакцію „Бесіды“ одвідїла неофіційна делегация Русинїє Пряшівшыны, заинтересувана діяльністю Стіваришынїя Лемків. Як відомо, той осени зачала ся в ЧССР так звана „Русиньска Революция 1989“.

10.10 — Редактор „Бесіды“, на запрошыня Торонтоного Універси-

тету, выїхал на тримісячну стипендію для збераня матеріялів в тамтышній бібліотеці, посїдаючий на мікрофільмах копї такой вшыткых засобів Śladsbibliotek Wien, дотычнї русиньских выдань австрийского періоду.

22.10 — Заложено Кружок Стіваришынїя Лемків в Ждыні.

15.12 — А. Колча і Я. Горошак берут участ в програмі TVP „Otwarte Studio“, памятно їх выступлїнямь, в тым бравуровом оборонім через Я. Горошак... українських позицій.

30.12 — Стрїча в Горлицях, котру подає ся телер як заложительське зобрания Обьєднаня Лемків, зорганізувана неофіційнї через дячи УСКТ (на чєлі з П. Шафраном), офіційным „руками“ Т. Дубеця Старосты остатньої, VII Лемківской Ватры, котрий, згіднї з традиційом, скликувал зобрания наступной ватры. В спєречности з усталїнями з 24.08.1989, на зобрания ЛВ '90 запрошено членів СЛ, котры становили там, 10%. Потім вказало ся, же о дотацию на Лемківску Ватру '90 до Містерства Культуры выступило... УСКТ.

1990

10.01 — Керівник Ансамблю Піснї і Танця „Лемковина“ переслал до Заряду Кружка СЛ в Крениці (з копіями до урядів) писмо о змісті: *Zespół Piesni i Tanca „Lemkowszyna“ - dotychczasowy patron „Lemkowskiej Watry“ niniejszym pismem przekazuje Wam - Zarządowi Koła Stowarzyszenia Lemkow w Krynkach, jako prawowitemu właścicielowi patronat nad imprezą. // W 1983 roku jako inicjatorzy i faktyczni organizatorzy „Lemkowskiej Watry“ (...) zwrócić się do nas o przyjęcie patronatu nad imprezą. Zespół P.T. „Lemkowszyna“ firmował siedem kolejnych Lemkowskich Watr teraz zaś mając na względzie fakt złożenia przez Wasze środowisko własnej statutowej organizacji, czujemy się w obowiązku prawnego przekazania Wam imprezy, która zawsze była, biorąc pod uwagę prawa autorskie - Waszą moralną własnością.*

28.01 — Стрїча начальных власти СЛ - вед. А. Колчы і заст. П. Трохановского і Ш. Клобаского з зарядом і членами кружка СЛ в Ждыні на тему організації Лемківской Ватры '90. Візитувано ватряне поле. В стрїчы брали тіж участ ініціаторы і організаторы попередніх ватр — В. Грабан і Я. Трохановскій. З часом выявило ся што Ждыняне вели лодейну гру.

24.02 — Ведучий СЛ Андрий Колча участвувал як пост в остатнім зьїзді УСКТ (Варшава). Далє глядай...

*Anna Galchak
14.4.1999*

АННА ГАЛЧАК

18 квітня того року Анна Галчак обходила свої 70-ті уродини. З той нагоди посвятили ми їй шувні місця в *Лемківським Календарі* на 1999 рік. Знаме ю тіж з диточой антології *Мамко куп мі книжку*. Тіж на сторінках *Лемківской Пастівочки* появляли ся ей вершы. Мож отже повісти, што Анну Галчак — як русиньску поетесу — прихылили мы лемківській свідомости порівняльні широко.

Та творче поле Анны Галчак то не лем поезия. Выдала она два томы прозы — долгых і коротшых оповдань. Окрем того в пряхівській пресі появляли ся ей прозовы мініатуры. Тоты остатні были публикуваны, по русиньскы, „А по якому мали быти публикуваны творы русиньской писменници?“ — зьвідате.

Так, Анна Галчак (як вызнала на стріны 14.04.1992 р., коли то дарувала нам зо своим підписом знімку — горі) вшытко што написала, написала по русиньскы. Лем в часі языковои тоталітарности на Пряхівщині ей прозу (а і вершы — збірка „Тисячі сонць“) тлумачено і выдавано як оринал по украиньскы. Без жадной аднотации. Так, на основі місцевых авторьтетів, будувано „національну свідомість“. *Джабрик* — мала проза, котру поміщаме обік, была опублікувана по русиньскы (пм)

АННА ГАЛЧАК

Джабрик

Кума Гомбічканя закликала раз, так в жнива, свою кумцю Ящураню пшеницю жати. Хвиля — красота, жати — пасия, кобы не джабрик. А джабрик — то така пихляча рослина, як бодак. Як заколе — аж серце заболит.

Хопили ся кумы до работы, і так вызерало, же днес вельо зроблят. Але не зробили. Кума Гомбічканя ся метала, лем жебы даяк скірше, жебы пологнати. Але Ящураня ся стала натігати, як глиста, бо їй ся не барз хотіло робити. Та й рече до кумы:

— Якбач піду домів, кумцю любя. Ші-м такы дєбрі, намойверу нігда не жала. Но смотьте лем ся ту на мене. Я пшеницю поймам з джабрик до руки. Хто такє виділ? Піду я лем, якбач, домів.

Дармо кума Гомбічканя свою кумцю пережваряла, жебы ші хоц лем дакус остала. Не было помочы. Кума хопила серп, та й пішла гет з поля.

Але неодола, як то уж на сьвітї ходит, по теплім літі настала красна осін, а нато туга-претуґа зима. Не лем пташкы, але і люде стали гынуги голодом, бо того, што бідны газдове доробили на поли, часто не старчыло ани на яр на сїбу. Не было ся де обернути. Псота пришла і на куму Ящураню. Не мала што дїтьом зварити. Раз, так в суботу, задумала собі піти ку кумі Гомбічковиї, чей она ей споможе. Може даст хоц лем мисатко мучкы на пероги, жебы мож в неділю дітям наварити. Схопила ся гевтам, а уж была в кумы.

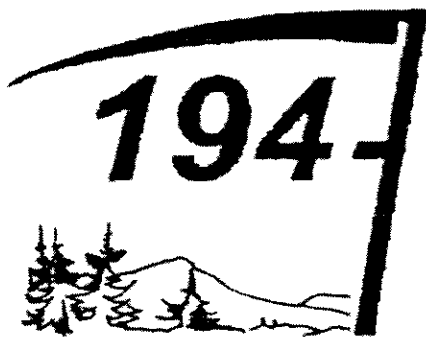
— Пришла-м, може бы сте мі дали, кумцю любя, мисятко мучкы на пероги. Діти уж забыли як періг выгядат. Лем бандурочки ва-рю по цілых дньох, бо раз ніт што інше до горце веречи.

Кума Гомбічканя взяла мися і вышла до сыпанце. Не побыло долаго, вернула ся до кухні з порожнім мисятком в руках.

— Не знам, кумцю, што а як буде. Не годна-м вам, якбач, мукы дати. Но смотрте-ле, як то было: я муку до руки, а — джабрик до руки. Ци виділ дакто такє чудо? Я была вам, кумцю, з радой душы помогла, але тот джабрик — то чыста брыдь. Та уж лем собі даяк іншак помагайте, кед сте годни.

Кумі Ящуровії не было треба веце слів. Так ся заганьбила, што ани на клямку в дєврях не могла натрафити.

ПЕТРО КОРБИЧ

СПОМИН ПРЕЖЬТЯ

(продолжыня 5)

Поіхалі сме домів, оба з няньом. На другіі ден на вечер приходіме дохыж; в адным велькым покою мешкат штырі родины. Забудуваня в лісі, пегеерске.

Зараз ся позлігували, як чулі же-м пришол — котры там мешкали. Вышыгуют ся, а я ніч гада-ти не хочу з нікым. Позерают по мі — цим часом не помішаний. Найстаршы мій, Дорусь, повідае: „Няньо прихал!“.

На другіі ден шшол ем ся замельдувати. Засьвідчыня мі взяли і казалі піти домів...

Пішол ем раз до ліса, з Дзяном Кузмичом, спінати і курувати копальнікы. Так комары жерлі по очах, же аж сме такы міглы з часты прыпасалі до хырбетів, же-бы одганяло. Комары на очы смотрыти не даюць, а очы мам хворы.

Выбрал ем ся до дохтора і дал мі скеруваня до клінікы окулістычнай до Познаня. Професор повывертал повікы і повідае:

— *Jaglica, choroba zaraźliwa, długie leczenie, musi pan przyjeżdżać dwa razy w tygodniu*

— *Panie profesorze, nie dam rady!*

— *To oślepiasz.*

— *To trudno, tak daleko dojeżdżać jest nie w stanie.*

— *A tam nie ma przychodni?*

— *Ju nie wiem.*

— *A jakie miasto powiatowe?*

Повял ем. І він гварыт же там мусит быти. І прыписал мі лікарства, і казал мати осібныі ручныі і

премывати бжжучом водою, з да-сека од діти і жены. І спялы не спялы.

Пішол ем до міста і аптыкы пытам ся:

— *Czy jest tu przychodnia okulistyczna?*

— *Jest.* — вказуюць на просто аптыкы по другіі стороні.

Пришол ем дал скеруваня. Дохтор посмотріл і казал мі приходити двараз в тыжні. І так ем ходил; першыі рік — двараз, другіі рік — двараз, третіі рік — раз в тыжні. А потім до контролі што два місяці. І так ем ся хоронил. І так еден хлопец ся заразил, але то початок, то пару раз был і вылічыли. І до контролі шыгтык мусал прыти. Был барз добрыі дохтор, хвалілі мя же так приходжу.

Зачалі нам коровы барз схнуты. Клішы мордували коровы, а комары діти, аж струпы мали. Коням треба было мішечкы на уха шыгты, так ся товкали. І так сме на куші мешкалі десьт років.

Як ем прихал домів, то адного вечера оповідали — яка была подорож з дому на захід. Сьвітныця іхала праві наостатку. Для вышнього кінца давали фурманкы, а долину бракло. В нас еден віз на коровы. Няньо — 70 років, жена в 9-ым місяці тяжы. То рознач. Зерно шыгтык высынали з міхів на подворец. Што дуже мазме в тій розпачы? Перна діти і она на вості. Штоси кус попродали, але мало. Пасіка нова, люде розобрали — *zarybali*. Повялі: „*Za dwie godziny już was tu nie ma!*“ І так, пла-мучы, выход до сьвіта! Коровы стары, няньо слабы, з бідом за-мзлі до Шымбарку і там іх зас-гала ніч. Під голым небом, і діти, і шыгтык ночувалі, іны і ніч лим-на была. Рано вырушылі і до Зегужан на стачію прышлі преа полудньом. Транспорты Сьвітнычанів жож одыхалі, ладуюць ся Брунарі. Решня Сьвітнычаня долучыла навоцер, і вырушылі.

Іхалі на місце дві doby, коровы рычали з голоду і без пшты, але в ден, де было сню коло штыркы, машыніста ставал і люде, хто міг, носілі худобі істы і шчы. Як прихалі на стачію в Мендзіжонку, то прышлі паны з PUR-у і казалі ся „*wytadować*“. І так зачалі розвозы-

п.Петро Корбич з женою

ти по цілым повіті. Нашых заве-зан десьт родин на Высоку Бере-зу, три кільометры од міста. Поза-нималі мешканя, худобу пустили пасти і рыхтуюць огніско, варити істы, бо пеців не было, порозвала-ны. В мешканях всяди бруд і гній хоцде. Нес де ся положыты, а же-ну зачынаюць болі браты пороодо-вы. І плачут — што робыты? А же-на повідае же хоче іти до шыгты-аля. І скоро запрягалі коня, посіда-мі на віз і поіхалі до міста. Та не знаюць де шыгты-ал. І нес ся кого зьвідати, бо то вечер. Якоси ся до-відали, прышлі до шыгты-ал — нос положной. Післамі за ньом і прышла. Коло 1-ой годныі жена вродила дівчатко. Прышлі няньо:

— Боже, слава Тобі, же шыгты-ко добрі!

Была десьт дні, привезлі до-мів. В адным покою велькым шты-рі родины, але хоцкі під дахом. І так нікто не вірл, же там заста-нут, лем же будут пшты далі, або вернут домів.

Хто міг, глядал зарібку, бо нес што істы. Зачалі давати якісныі прыділ цукру, кашы кукурыджан-кы. Котры мали коні, та были зарібкы при вывізці аерыва.

І я купил коня, бо далі б рек-тары поля та треба обрабты і заробты. Але з поля был великій плян — зерна 400 кіля, компери 18 метрів, жывця 160 кіля, молока 1200 літр, податок, секурація. Так, же як бы не заробок, то бы не выжыл, бо поле — пскы. І дыкі нищылі. А палонкы нікто не пил, бо все бракувало грошы; за пляны платілі марн.

Найгірша была тота кіснота в хыжы. Роздумуюць: стайны сут, стодолы, певныця, чаганы на зерно, лем мешканя нес. (прод-наступыты)

СПРАВОЗДАНЯ З ДІЯЛЬНОСТІ ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ ОД 10 ГРУДНЯ 1994 Р. ДО 3 КВІТНЯ 1999 РОКА

Свою — кус продовжену, бо понад 4-літню діяльність друїй в 10-літній історії Стіваришыня Лемків Головний Заряд розпочав 10 грудня 1994 рока, а кінчат гнеска, т.е. 3 квітня 1999 рока, такой рівно в десятю річницю зареєстрування нашого Стіваришыня. Дозвольте же припомну, што было то 7 квітня 1989 рока. І головні зато III Конгрес нашого Стіваришыня має місце пієска а не в грудні минулого рока, як предвиджує Статут. Маєє надію, же присутні ту делегаты, як і інчы члены нашого Стіваришыня пробачат нам того „одступство“ а новий, гнеска выбраний Головний Заряд буде мал дост часу, жебы зреалізувати до грудня 2002 рока так постановы III Конгресу, як дополнити їх своїма думками.

Заряд, котрий гнеска кінчат свою діяльність, рахував 11 членів, а были нима: Андрий Копча - ведучий, Петро Трохановскій - заступник ведучого, Штефан Динко - заступник ведучого, Димитрий Русинко - секретар, Павел Спафиняк - скарбник, Штефан Косовскій - член, вединий видавництва, Олена Дуць-Файфер - член, Мирослава Копыстянська - член, Ігор Горощак - член, Марюш Груша - член, Ваньо Дзядик - член і Славомир Молодчак - член. Хоць, штоправда, никто не одышов з Заряду, лем декотры выїхали на должше за границу до работы, то на жаль они раз наш Заряд не зышов ся в полным складі. З другой еднако стороны, не было они одного зобрания, на котрым не было бы штонайменьше половины його членів. А было тых зобраний близько 30, што дає середню едно зобрания на два місяці.

Справоздана з діяльності Головного Заряду за прошлы штырі рока треба зачати од справ загальных, то єст од того — што ся діє в Стіваришыню, а барже пасує повісти — што діє ся в ним не за добре. То прикре, але поменьшыло ся загальне число його членів. Штоправда, никто офіційні з него не выступил, а навет маєє кус новых членів, коли едначасні більшість старых не проявляла никакой діяльності ци хоцьбы до ней охоты. А преця тых 212 люди могло бы дуже зробити, головні в міс-цях свайого проживаня. Не было бы так жлі, жебы каждый з 13 офіційні зареєструваных кружків зробил 3-4 імпрезы на рік, а окрема того барже активні влучал ся в організацію головных імпрез організувачых през наше Стіваришыня: *Лемкаску Ватру на Чужині* в Михалові і *Лемківску Ватру оан* в Горлицях і околици. О кілько члены кружків в Гожові, ци Устю проявляють самодільну діяльність, а тілко в Лігници, Любіні, Креници ци Ходянові їх активність могла бы быти векша. Зато кружкы в Лугах, Мальчыцах ци Кункавіч існуют лем на папері. Добрі, же покликаний того рока кружок в Варшаві має охоту провадити векшу діяльність. Маєє надію же во Вроцлаві тіж.

Уж на II Конгресі нашого Стіваришыня было повіджено же „наступила стагнация“. По штырьох роках маж з жальом повісти, же стала ся она фактом і постулує штораз барже. Треба лем мати надію, же тот Конгрес найде на ню лікарство. З другой еднако стороны треба памятати, вшыткы як ту сидиме, дієме суспільні, а часами навет докладаме до того „інтересу“. Але так то уж єст з суспільном діяльністю, а котру в гнеских часах, часах, в котрых найважнійшы сут грошы, штораз тяжше і хоцьбы зато вшыткым тым, што берут в ній участ, належыт ся велика подяка. Жалувати лем належыт, же наше Стіваришыня ся старіє, же молоды не барз ся до нього горнут, же не маєє способу, жебы их до нас заохотити, а таты котры сут, сут в меншыні. Треба мати все надію, же уж недалго.

Діяльність самого Головного Заряду тіж треба оцінити критичні. Не вшыткы члены ангажували ся в його діяльність, якбы уважали, же уж само членство было великым вкладом з їх стороны. Не будеме ту приводити назвиски, але заінтересуваны сами добрі знають а кого іде і налевно тепер ся стыдають.

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ Х-ЛІТЯ В ДАТАХ

Марец/квітєн — реєструвано драму „Одтате коріня“ на видео. Режисерия награня Андрий Копча, знимкы Ваньо Косовскій

27.03 — Приділено поміщення для Кружка СЛ в Лігници при ул. Рузвельта 1. Там тіж перенос ся в половині квітня Заложительскій Заряд СЛ.

26.04 — Заложительскій Заряд СЛ переслал до Премьера РП Тадеуша Мазовецкого письмо дотычне розсмотріння наслідків Акції „Вісла“.

??.05 — Представники СЛ (А.Копча, П.Трохановскій, Ш.Косовскій, В.Грабан) брали участ в зобраню організуваным через Міністерство КіШ в Устю Горлицькым участвували тіж представники Обьєднаня Лемків (якы становили переважуючу більшість), Ансамблю „Лемковина“ і... Обьєднаня Українців в Польщы (!), хоць стріча была посвячена лемківськым справам. Справы таты, як ся виявило, спроводали ся до ліцитації — кому признати дотацию Міністерства КіШ на організацію Лемківской Ватры Ждыня '90. Зо взгляду на факт, што на зобраню принято форму голосуваня — представники СЛ і „Лемковины“, будучы в меншости, не мали шанс в тій конфронтації.

4.07 — Жюрі Конкурсу на Нагрудний Знак СЛ признало і місце праці Агафії Вархоляк з Крениці. Емблема тата є хіснувана до днес, як офіційний знак СЛ.

20.07 — Андрий Копча розпалил VIII Лемківску Ватру Ждыня '90. Перед-тым писал в „Бесіді“ *Згідно з до-лголітньом традиційом, як Лемко Року 1989, мам запалити тогорічню Ватру. І зроблю тото для пошаны тых, котры мя выбрали, як і для пошаны інчых Ватрян; хоць як Ведучий Головного Заряду СЛ не признаю в світлі правным і моральным Організаційного Комітету. Та ішы раз жычу му, жебы ся повело перепровадити Ватру згідно з при-нятым пляном і мам надію, же буде она — як писал в 5-ым „Голосі Ватры“ Петро Мураянка“ - ішы раз ЛЕМ-КІВСКА!*

21-26.07 — В Гарсгейт (Англия) про-ходил IV Сьвітвий Конгрес Східньо-славянських і Советських Досліджынь. Взяла в ним участ як една з прелегентів л.Олена Дуць-Файфер, звязаня як зо Стіваришыньом Лемків, так і з Редакційом „Бесіды“. Кон-грес, особливі же выступліня О.Дуць Файфер, чытаны по лемківскы, мале великій одголос в нашым сьвіті

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ X-ЛІТЯ В ДАТАХ

і было такой базом до зноўліня завзятых атаків на нашы народовы пазіцыі.

11.08 — Одбыла ся в Михалові X Лемківска Ватра на Чужыні (назву „Лемківска Ватра“ прыняла по першых Ватрах в Горах). Ватру організувал Заложытельскій Заряд СЛ спільні з жытелями Михалова. Ватрыний оген розлаліл традиційні найстаршій мешканец Михалова - Василь Романяк. Старостом был Михал Романяк. Імпрэзу зашчытил свойом прывяністю в-восвода лігницькі С.Вальковскі. Выступил Ансамбль Пісні і Танця „Лемковина“

15.09 — Зобрана 33 СЛ. Піднято м.ін. постанову о організуваню і Конгрэсу СЛ, затверджено Кружок СЛ в Устю Горлицкым (Рускым).

8.12 — І Конгрэс Товаришын्या Лемків. Проведено го в Лігници. Конгрэс уполноважил Гол. Заряд до покликания: Комісіі Народового просвічыня, Редакційной Колегіі прэсавога органу „Бесіда“, Комісіі дс Діти і Молодежы, Комісіі дс Зверніня Мастку Лемкам і Сломаняганя Поворота на Лемковину, Лемківскай Фундаціі. Выбрано Головний Заряд СЛ в складі: Андрий Копча — вядучий, Петро Трохановскій і Ярослав Горошак — заст. вядучога, Адам Барна — секретар, Штефан Косовскій — скарбник, Штефанія Дубец, Ольга Каня, Славомир Молодчак, Миколай Падухович, Димитрий Русинко, Мирослава Хомяк — члены. Вядучым Ревізіійной Комісіі выбрано Штефана Дичко.

14.12 — Заступник Вядучога Головного Заряду СЛ (на терен Гір). П. Трохановскій переслал письмо до Бурмістра Міста Горлиці (з копіямі до выжшых державных установа) о зворот Руской Бурсы в Горлицях

1991

4.01 — Зобрана ГЗ СЛ постановило перепровадити акцію збірки пінязи на купно компютерогога упосажніня Редакціі „Бесіда“. Лемкы дост жычливі пдышлі до-той акціі.

14.01 — Вядучий ГЗ СЛ Андрий Копча переслал письмо до Бюра Речника Громадянских Прав в Варшаві в справі поворота майна забраного в нашлідстві Акціі „Вісла“.

СПРАВОВДАНЯ...

Ци тоты выштыкы факты сьвідчат, же минулы штырі рокы треба зарухувати до эмарнуваных? Хь-баль аж так жлі не было. По перше зато, же Товаришын्या наше врасло уж на добре в сьвідоміст польских власти. О кілко на початку 90-ых років было ледво достерігане през ні, а тько меньше-більше од половины тых же років было трактуване як партнер і так, представник або представники Головного Заряду брали участ в засіданях Сеймвай Комісіі Народных Меншын. в Варшаві, або в Крениці ці в Лігници, стрічах з міністромі, або высокымі урядниками Міністерства Культуры і Штукы, Міністерства Народной Едукаціі ці тьх Міністерства Внутршніх Справ і Адміністраціі Добрі выглядали спільпраца з властями бываших ук. воевідств лігницького і гожівского, як тьх і самого міста Лігници. О іх прихыльности сьвідчат найліпше факт, же Товаришын्या наше могло купити на власніст за 10% вартости будинках при ул. З.Коссак 6, де спільні з Ансамблем Пісні і Танця „Кичера“ маме замір покликати Осередок Лемківскай Культуры. За поміч в признаню того будинку належит ся велика подяка посланці на Сейм РП п.Браніславі Ковальскій, Президенту Міста Лігници Ришардови Куркови, як тьх бывшому воеводи лігницькому Ришардови Марашкови. Як іде о фінансову поміч, то през минулы штырі рокы Міністерство Культуры і Штукы признало нам 60 тисачи зл., а Выділ Культуры Воевідского Уряду в Лігници 22 тис. зл. (на Лемківску Ватру на Чужыні) і в Гожві Вкл. 20 тис. зл. (на Стрїчы з Лемківском Культуром). Треба мати надію, же в новым адміністраційным поділі власти сейміків воевідств нижньошлеского, любуского, а може і малопольского будут нам тьх прихыльны. Того саме тычат ся новых повітів і гміч. де прожывают Лемкы.

Добрі предсталят ця спільпраца нашого Товаришын्या з інчыма русиньскыма організаціямі в рамках Сьвітowego Конгрэсу Русиніе Делегаціі СЛ брали актыўні участ в Сьвітowych Конгрэсах Русиніе: в 1995 році в Рускым Керестурі (Югославія) і в 1997 році в Будапешті. До Руского Керестура поіхали: Андрий Копча - вядучий делегаціі і ей члены — Мирослава Хомяк, Ярослав Горошак, Володислав Грабан, Ваньо Дзядик, Штефан Дичко, Миколай Падухович і Петро Трохановскій, заст. в Будапешті СЛ репрезентували: Андрий Копча - вядучий делегаціі, Елена Дуць-Файфер, Мирослава Хомяк, Ярослав Барна, Ярослав Воргач, Любомир Горошак, Ваньо Дзядик і Славомир Молодчак. Окрем того Андрий Копча был і ест до гнеска членом Сьвітовой Рады Русиніе і бере участ в ей работах. Медже інчыма ест спілвотаров (враз з другыма членами СРРП) проекту статуту Сьвітowego Конгрэсу Русиніе, котрый мае быти прынятий на V Конгрэсі в Ужгороді на Україні або в Празі (на гнешній ден не знаме де одбуде ся тогорічний конгрэс). Представники Товаришын्या Елена Дуць-Файфер, Андрий Копча (третій член делегаціі, Петро Трохановскій не мог поіхати) враз з представниками Русиніе зо Словаціі, Україны (Закарпаття), Угордыны, Югославіі і Румыніе в днях 2-10 листопада 1997 р. на штыршын्या Данского Осерадка Культуры в Копенгазі перебувала в Даніі і Німечціні (Шлезвіг-Гольштєн), де мали нагоду не лем довідати ся як в Даніі сут розвязуваны праблемы народных меншын, головні на пограничу німецко-данским і данской в Німечціні, але тьж — і того може было головнійше — на межденародным форум, з участю представника польской амбасады в Даніі, могли представити ситуацію і праблемы Лемків в Польщы.

Як іде о спільпрацу з лемківскыма організаціямі в Польщы, то найліпше ест, уж традиційні, за Товаришынньом „Руска Бурса“ в Горлицях. Члены обох організаціі помогоют собі при організуваню Лемківскай Ватры на Чужыні як тьж імпрэз організуваных в „Рускій Бурсі“. Од 1993 рока Товаришын्या Лемків і Товаришын्या „Руска Бурса“ спільорганізуют Лемківску Тварчу Осен. Тоту імпрэзу в роках 1993-97 СЛ спільорганізувало з Товариством на Річ Розвитку Музею Лемківскай Культуры в Зендранові. В 1997 того остатке переказало нашому Товаришынню організацію Лемківскай Тварчой Осени. При нагоді треба повісти, же през остатні штырі рокы спільняня межде Товаришынньом а Товариством ест барз добре. Члены Головного Заряду сут запрошаны на штырціньну ілєнерову імпрэзу

Товариство „Од Русаль до Яна“, зас представники того остатнього приїжджають на Лемківську Ватру на Чужині. Спільпраця з Русинським Демократичним Кругом Лемків „Господар“ в Білянці/Горлицях має оказіональний характер і єст поправна. Добре єст тіж спільдяня з двома лемківськими фольклорними ансамблями „Лемковином“ з Білянки/Горлиц і з нашым сусідом „Кичером“ з Лігниць. Оба ансамблі берут участь в Лемківських Ватрах на Чужині в Михалові, з тым же „Кичера“ робит тото каждого рока а окрем того ей керівник і част членів спільдіют з нами при організації той імпрезы.

Не найліпше — што не значит, же жлі — представляют ся контакты з Объєднаньом Лемків в Горлицях. Штоправа, обі організації запрашають представників других організацій на свої імпрезы, лем о кілко наше Товаришья репрезентує ведучий (был на III Зызді ОЛ в Горлицях, на Святах Лемківской Культури „Ватра“ в Ждыні в 1995-97) або його заступник П.Трохановскій (был офіційні в Ждыні в 1998 р), а тілко представники Объєднаня Лемкіа високого щабля якаси не могут трафити до Лігници ци Михалова. Штоправа, была проба навязана ближшой спільпрацы а было то при нагоді 50-ой річниці акції „Вісла“. І так зимом 1997 рока в Горлицях трираз дішло до стріч ведучих ОЛ і СЛ. Посвячены они были спільным дяням звязаным з упамятніньом той трагедіі Лемків. Мало быти спільне писмо до державных власти, з жаданьом потупліня той безприкладной акції, як тіж узнання ей за безправну і перепрошьяня ей жертв, а кед бы польскы власти того не зробили, втовды мала бы ся odbyти пікета під Соймам РП. І хоц обі стороны зредогували спільні таке писмо, то ед-нак не підписали го і Объєднаня выслало свою версію. Не знаме ци отримало одповід, але пікеты під Соймам уж не было. Не нашло послуху пропозиция, жебы в каждом селі одкрыти таблицю посвячену річниці акції „Вісла“. Єдине што обі організації зробили, то поставили памятны таблиці на ватряных полях. Але і ту не odbyло ся без проблемів, хоц з цілком інших причын. І так, згідні з постановом ГЗ нашого Товаришья, таблиця упамятняюча 50-у річницю акції „Вісла“ мала быти одкрыта в часі XVII Лемківской Ватры на Чужині в Михалові. І певно бы ся тото стало, кед бы не представник телевизіи, котрий, коли ся довідал о справі, полетіл до лігницького звязку Комбатантів зо зьвіданьом — што они о тым думают... Докотры з них зачали не знатя чом протестувати і зробила ся справа на цілу Польшу. Дост повісти, же на Ватру в Михалові одкликали свій приїзд віцеміністер Справ Внутрішніх і Адміністрації Катажина Пекарска і представник Бюра д/с Культуры Народных Меншын Єжи Зьдзі-слав Завіша а Воєвода Лігницькій Ришард Марашек приехал аж в неділю. Власти Гміны замітували нам, же не маме формальной згоды на таку таблицю. Річ в тым, же така згода не была потрібна, бо памятник з таблицьом находит ся на церковным поли, а в тій ситуації, згідні з правом, згоды не треба. Єднако, для святого спокою, офіційного одкрытия таблиці не было і неє до гнеска, хоц па отриманю формальной згоды вісит она уж од пілтора рока в Михалові.

Вертаючы до спільпрацы з другыма лемківськими організаціями треба спомнути, же наше Товаришья было ініціатаром покликаня Федерациі Лемківських Організацій. По трьох стріах в Рускій Бурсі в Горлицях 7 червця 1996 рока представники ГЗ Андрий Копча і Штефан Дичко вряз з представниками Товаришья „Руска Бурса“, Товариства на Річ Розвитку Лемківской Культуры в Зьндрановій і Товаришья Ансамбль Пісні і Танця „Лемковина“ в Білянці мали сфіналізувати справу. На жаль, еден з синатарнів выцофал ся і справа федерациі стала ся неактуальна. Треба мати надю же не на долго.

Згідні зо статутом головний Заряд провадил в міру своїх невельких фінансовых можливости діяльність культурну, освітову і видавничу. Бракувало лем люди до іх полной реалізації. Од близько десятиох років головном культурном імпрезом єст Лемківська Ватра на Чужині в Михалові. І хоц організує ей невелька і практичн тото сама група люди (бракує охочых до суспільной, тяжкой діяльності), то завдякы ним і мешканцям Михалова, головні членом нашого Товаришья, стає ся она штораз векша, коли иде о число участників. І так, в 1995 році приїхало на Ватру бл 3 тисячы люди. Зос в 1998 было бл 4 тисячы а декотры бесідуют,

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ X-ЛІТЯ В ДАТАХ

26.01 — В лігницьком Домі Культуры „Атриум“ odbyла ся премьера Русенкового *Vertepu в Карпатах* в выконаню Театру Товаришья Лемків, в режисери Андрия Копчы. Зо штуком выступлено пару раз, м.ін. в Гожові Влпк. (7.02), Пшемкові (8.02), Любіні (10.02).

20.03 — Ягайлонський Університет і Польска Академія Наух в Кракові організували наукову симпозию п.н. *Kultura Rusinów / Ukrainców w Karpatach. Problemy i perspektywy*. З рефератом на тему *Лемкы в Польцы* выступила Олена Дуць-Файфер. З офіційным коментарієм до реферату др. Миколы Мушынкы выступил тіж Петро Трохановскій.

22-24.03 — І Сьвітвий Конгрес Русинів в Меджелабірцях, організуваний через братню Русинську Оброду (Словація). В Конгресі, як делегаты Товаришья Лемків участ взяли: Андрий Копча, Ярослав Горошак, Ольга Каня, Александр Климковскій, Ваньо Ковальчык, Павел Макух, Миколай Падухович, Павел Стафиняк і Петро Трохановскій. Олена Дуць-Файфер брала участ як ліст Конгресу ІІ Сьвітвий Конгрес повірено організувати нашому Товаришья.

2.05 — В звязку з браз контроверсійным выступліньом (21.03.1991) посла Володимира Мокрого на сесіі Сойма РП в справі Закону о одношьяню Польской Державы до ПАПЦ в Польцы, Заступник Ведучого ГЗ СЛ (на терен Гр - справа dotyczyла і місцевых лемківських церкви) П.Трохановскій і Секретар Кружка СЛ в Крениці Володислав Грабан выступили з писмом до Сойма РП. До голосной „справы Мокрого“ критичні однесли ся тіж деякы українскы організації (м.ін. Зарад Гуртка ОУП во Вроцлаві).

1.06 — В Горлицях організувано заложительске зобраня възвеленого, піднимаючого діяльніст на основі статуту сперед 1939 р. Товаришья „Руска Бурса“ в Горлицях. В зобраню участ брали: Марюш Габура, Ігор Горошак, Анна Гамбаль, Богдан Гамбаль, Олена Дуць-Файфер, Ольга Каня, Антонина Коцур, Михал Коцур, Іван Квока, Ірина Квока, Миколай Падухович, Юлія Прокопчак, Павел Стафиняк, Петро Трохановскій, Мирослава Хомяк.

НАЧАЛЬНЫ ВЛАСТИ СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ

АНДРИЙ КОПЧА
ВЕДУЧИЙ СЛ

Вродил ся 10 вересня 1954 р. в Хо-б'яні Гніздо родо-ве Святкова, Бор-тне. В 1977 році за-кінчыл Вроцлавскі Універсітет (Выділ Культурознавства), а в 1984 році Державну Выжшу Шко-лу Фільмову, Тел-евізіюну і Теа-тральну в Лодзі. Спілзакладчытель Стова-ришыня Лемків і од початку його Веду-чий. Писменнік - драматург, творец і ре-жысер Театру Стіваришыня Лемків. Член Сьвітвой Рады Русинів од 1991 рока, участнік вшытых Сьвітвых Кон-гресів Русинів. Лемко Року 1989, в 1997 році нагороджений міністеріяльным од-знаком „Заслужений Діач Культуры”. Од 1991 рока мешкат во Вроцлаві; там і од товды працує тіж в Державній Выжшій Школі Театральній.

ІВАН РУСЕНКО

Лемкы

*Мы бідны, уж з діда, прадіда,
То духом хоц будме богаты!
І чести не дайме здоптати,
А віры не зломит нам біда!*

*Мы темны - так гварят
„нелемкы”,
То треба гу сонцю нам іти,
Бо сонце і для нас засьвітит.
Не блудме все вколо потемкы!*

*Мы слабы, як гача до плуга,
То дружно ся берме до діла!
І буде в нас дораз міц-сила,
Лем треба спомочы друг -
друга*

*Нас мало - то в єдну громаду
Всі ходме і смотрме докола,
Быстрыма очами сокола!
Хто з нами враз іде - хто
ззаду?!*

*Мы мякы - так гварят -
як глина:
Гартуйме ся вшыткы на груды,
В пламени науки і туду
І стужат внет наша родина.*

Др МИХАЛ САНДОВИЧ
ЗАСТУПНИК ВЕДУЧОГО

Вродил ся 22 сьчня 1939 рока в Варшаві, але во вчасным дї-тинстві: мешкал на Лемковині, в Устю, де його отец - Мак-сим Сандович (аро-дження в Талергофі) был священиком в роках 1937-41. В 1962 році закінчыл Варшавску Політехніку; в 1971 оборонил докторску працу і розпо-чал заводову кар'єру. Є автором числен-ных проєктів (мін 4 костелів, яких архітектура є чомси подібна... до церкви). З комплексів мешканьовых в Варшаві. Мушлі Концер-товой ім.Падеравского в Скаршышевскым Парку; спілпрацувал при будові варшавского метра). Од 90-ых ро-ків зачал вертати в штоденным і творчым жыттю до лемківских коренів, в тым до языка. (дїдо по мамі был Росіяном, баба Польком). Днес пише по лемківскы вер-шы, творит пісні, є сталым участником Лемківских Творчых Осенів. В 1996 р. заложыл Кружок СЛ в Варшаві, якого є Ведучим.

Др ОЛЕНА ДУЦЬ-ФАЙФЕР
ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

Вродила ся 9 сер-пня 1960 р. в селі У-язд кїСьсоды Шлес-кой. Гніздо родо-ве Мухначка. В 1961 родиче вернули на Лемковину, оселяю-чы ся в Устю Рус-кым. В 1985 р. Скін-чыла на Ягайлонь-ским Універсітеті російську філологію, в 1989 р. Психоло-гію, а в 1992 історію штукы. Вшыткы три магістерскы праці посвятити лемківскій тематыці. В 1993-94 рр. одбыла науковий стаж в University of Toronto. В 1997 році оборонила на ЯУ докторску працу (праві 300 сторін машынопису) на тему: „Zycie i interakcje Lemków w drugiej połowie XIX i na początku wieku XX”. Спублікувала пару-десять наукових і поп-наук. статей з об-сягу лемківской культуры і літературы. Вы-голошувала свої одчыты в кількох краях Европы і Америки. Выдала збірку поезиі „В молитовным близкірстві” (Н. Санч 1985). Член Гол. Заряду СЛ од 1994 рока.

Каждый человек, який родил ся на титу свою природно землі, повинен мати право до своей часткы на жытє.

(Ваньо Гуниянка)

МИКОЛАЙ ПАДУХОВИЧ
ЗАСТУПНИК ВЕДУЧОГО

Вродил ся 20 квітня 1952 рока в селі То-шовіце кїЛюбіна. З заводу електромеха-нік, середня освіта. Через десять років за-нимал ся вычыново спортом в першолї-говым клубі „Заглем-бе” Любін. Спілзак-ладчытель Стівариш-ыня Лемків, в першій каденці Член Го-ловного Заряду СЛ; долготїтній Ведучий Кружка СЛ в Любіні. Двократні канді-дувал на Ведучого СЛ. Актывнї діял в Те-атрі Стіваришыня Лемків

ПАВЕЛ СТАФИНЯК
ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

Вродил ся 10 марца 1952 р. в Злоторі. Родове гніздо - Бо-гуша. В 1975 році закінчыл Економічну Академію во Вроц-лаві і зачал працу-вати в Комбінаті Мі-ди в Любіні. В 1990-91 рр. мешкал і пра-цувал в Крениці. Безсукотнї стараючы ся оселити в Горх враз з родиною. В 1991 р. похликаний до Головного Заряду СЛ на становиско Скарбника СЛ, фактычнї аж до остат-нього Конгресу выол финансы нашого Стіваришыня. Незмірні працовитий і зо-рганізуваний. Безінтересовнї оддал великы заслугы Стіваришыню і на выдворничим поли. На жаль, высоке службовє стано-виско не позволял му тепер занимати ся чыннї в СЛ.

ДАМІАН ТРОХАНОВСКИЙ
ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

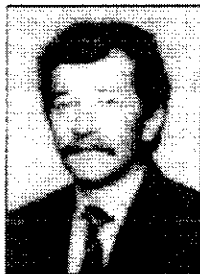

Вродил ся 20 листо-пада 1981 рока в Гладышові. Скінчыл Державну Школу Му-зычну Іво Ступня в Крениці, де мешкат. Є учеником перед-матуральной клєсы Загальносьвітнього Ліцею в Мущыні. Сьпі-ват і грає в Ансам-блю „Лемковина”. Фольковим ансамблю „Серенча”. Хорі Православной Молоде-жы Перемьшльско-Новосандецкой Бла-рнї і парафіяльным хорі в Крениці.

ВЫБРАНІ НА III КОНГРЕСІ СЛ

ШТЕФАН КОСОВСЬКІЙ

СЕКРЕТАР ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

Вродил ся 13 счня 1953 р. в Гнєвоме-жкє к Ліґниці. Гніздо родове - Юбы. Закінчыл ІV Загально-освітній Ліцей з українським языком навчана в Ліґниці, по чым Вроцлавску Політехнику. Спілзало-жытель Стовариш-шыня Лемків, Заступник Ведучого Зало-жытельского Заряду в 1989-90 роках; по I Конгресі СЛ Скаржник ГЗ, а од 1991 рока до кінця I-ой каденціі Секретар. В другій каденціі - Ведучий Выдавецтва СЛ. В найдліпшых роках Театру СЛ, враз зо же-ном Іоанном, активний його член.

ВАНЬО ДЗЯДИК

ВЕДУЧИЙ РЕВІЗИЙНОЇ КОМІСІЇ

Вродил ся 22 верес-ня 1939р. в Фльоринці. Переселений до Михалова, в 1958 році закінчыл Технікум Економич-не, а в 1969 заснці Економичну Акаде-мію во Вроцлаві. Долголітній корес-пондент „Нашого Слова“, „Карпатской Руси“, пише часом тепер і до „Бесіды“ Зо Стоваришынём Лемків звязаний од часу його заложыня. Член Головного Заряду СЛ II каденціі. Делегат на II, III і IV Сьвітыви Конгресы Русинів. Барз активні діял в Театрі СЛ

ДИМИТРИЙ РУСИНКО

СЕКРЕТАР РЕВІЗИЙНОЇ КОМІСІЇ

Вродил ся 8 верес-ня 1941 р. в Перунці. По выселіню замешкал в Вількоціні коло Пшемхова. Од 1971 рока меш-кат в Ліґниці. Освіта пл-выжша, пе-дагогична - учитель заводу. Спілзало-жытель Стовариш-шыня Лемків. Член Головного Заряду першой каденціі. Секретар ГЗ другой каденціі, Ведучий Кружка в Ліґниці в 1989-1992 роках. Ак-тивні діял в Театрі Стоваришыня. Ви-дочний на каждом поли нашой діяль-ности.

ПЕТРО ТРОХАНОВСЬКІЙ

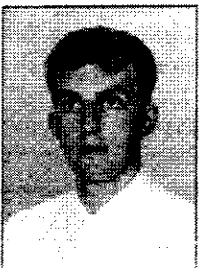
РЕД. „БЕСІДЫ“, ЧЛЕН ГЗ З УРЯДУ

Вродил ся 10 серп-ня 1947 рока в Пар-хові к / Польковиці. Гніздо родове - Біл-царева. В 1966 р. закінчыл Правосла-вну Духовну Семі-нарію в Варшаві. В 1976 р. оселил ся в Горах (Білянка). В 1978-82 рр. веде церковний хор в Саноку; од кінця 1982 - в Крениці. Автор збірк вершів і иньих жанрів літаратуры і публіцистики. Дол-голітній член „Лемковины“. Редагує, ок-рем „Бесіды“, церковний часопис „Анти-фон“ і „Лемківскы Календарі“. Нагоро-джений міністерияльном одзнаком „Заслу-жений Діян Культуры“ (1984), літератком Нагордом ім Ст Пьентака (1990) Нагоро-дом ім Князя К. Острожского (1997). Лемко Року 1984, 1987. Учитель лемків-ского языка в основній школі в Крениці.

ПАВЕЛ ДЗЯМБА

ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

Вродил ся 8 марта 1973 рока в Ліґниці. Гніздо родове - Бор-тне. Скінчыл заво-дову школу як цуко-рник, Технікум Спо-жываче як технік збі-рного жывлія і Сту-діум Готелярскє як технік готелярства. В роках 1991-94 был членом Ансамблю „Кычеры“. Од 1995 член Стоваришыня Лемків. Пляны на будуче: вернути в Горы і діяти для Лемковины.

ЮЛІЯ ПРОКОПЧАК

ЗАСТ. ВЕД. РЕВІЗИЙНОЇ КОМІСІЇ

ОЛЬГА ВОЛОВАЧ

ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

ЯРОСЛАВ БАРНА

ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

РОМАН СТЕРЖЕНЬ

ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ

ЯРОСЛАВ ШПЫТКО

ЧЛЕН ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ X-ЛІТЯ В ДАТАХ

30.06 — Перше засіданя Сьвітывой Рады Русинів в Меджелабірцях. Од ГЗ СЛ участ взяли А. Колча (як член Рады) і П. Трохановскій (як редактор „Бесіды“). СРР і редакторы русинь-ских періодыків в Словації, Україні, Югославії, ЗСА і Польщы підняли рі-шыня што дотеперішній часопис Ру-синьской Оброды „Русин“ буде ін-террегіональним часописом Русинів.

7.07 — До Ведучого Рады Народо-вых Меньшости в Польщы пересла-но спільне писмо ГЗ СЛ і Стовариш-шыня „Руска Бурса“ в Горлицях (в ресстрації), дотычуче влучыня до порядку обрад принята до РНМ.

20.07 — ГЗ СЛ переказал Редакції „Бесіда“ компутеровий зостав заку-пленый зо складок (292 особы)

9-10.08 — В Михалові проходила XI Лемківска Ватра на Чужыні. Першыраз была то імпреза дводен-на. Організувано шувні конкурсів. Выступила тіж „Лемковина“, запові-даючи устами свого керівника Я. Трохановского завшыня діяльности ансамблю Тепло принята речіталь Марії Трохановской-Стеранкы.

2.09 — Враз з розпочатём нового шкільного рока, старанём п. Миро-славы Хомяк організувано при Ос-новній Школі в Усті Горлицькым (Рус-кым) перший по війні пункт науки лемківского языка. Науку рідного языка розпочато тіж в маленькій школі в Кунковій. В Ліґниці п.Лука Возняк зачал вчыти неофіційні, поза школом, в поміщыню СЛ.

7.09 — Стрітили ся в Горлицях пре-дставители головных зарядів Об'єд-нана і Стоваришыня Лемків. Бесі-дувано о можливостях зближыня своїх становиск для спільного діяня

22.10 — В УВ в Новым Санчы за-реестувано Стоваришыня „Руска Бурса“ в Горлицях.

5-6.11 — На запрошыня Редакції „Бесіды“ гостила в Крениці делега-ція Руснаків Югославії: Наталя Ду-даш - поетеса (днес в Віцеміністром Культуры Сербії), Ірина Гарді Кова-чевич - писменница, Гавриіл Коле-сар і Ярослав Сабол - руснацкы культурны діячы. Члены делегациі стрітили ся тіж з членами Кружка СЛ в Крениці на скопичностьовій ве-чері, презентуючы осягніня братів Руснаків Югославії. Пан Гавриіл заін-сталювал в редакційным компютері русиньскій програм

Част учасників Конгресу, котрых повело ся зобразити до знимкы.

„ЗАРЯД МЫ ВЫБРАЛИ...”

(продолжыня зо стороны 1)

Ведучий Конгресу запропонував покликати до президиді уступуючого Ведучого СА Андрия Копчу, по чым выбрано Комісію Постанов і Внесків (Мирослава Хомяк, Михал Сандович і Ігор Горошак) і Выборчу Комісію (Роман Дзюбиньскій, Юстина Каня і Петро Шпытко).

Над змістом справозданя Ведучого СА А.Копчы з діяльности Головного Заряду (і не лем) минулої каденції, хоц было важным частю Конгресу, не будеме ся ту затримувати, бо Редакция „Бесіды” повинна - так ся мі видит - помістити го в цілости. Зас што до протоколу Ревізійной Комісії з контролю діяльности Стоваришыня за остатні 4 рокы — довідали мы ся з него же, хоц час тот был для СА барз трудний і трудным остає, особливі з финансовой страны (куціваля каменіца на власніст), не стверджено поважных ухыблнь во выштыках годузях діяльности.

В конгресовой части преназначений для гости, як перний выступил Президент Лігніці Р. Курек. Дякуючы за запрошыня, узнал свою участ в Конгресі за

почест. Пак ствердил м.ін., же справы народных меншости сут му знаны. Жыют ту Лемкы, Украінці, Жыды, Цигане. Маюг свої організації, церкви, костелы. Власти міста вспераюг іх діяня. В марці написал до Воеводы Нижньошлеского о фінансове вспертя для „Кычеры” на Ватру в Михалові. Бесідувал тіж о полертю своїм і власти міста фестивалю „Европа без Границ”.

Посол Б.Ковальска зосередила свою увагу на працы Комісії Народных і Етнічных Меншын при Сеймі РП, якої є членом. Выразила переконаня же лемківскы проблемы будут розвязаны, а полеготом в зносінах на лєній держава-меншости повинно ся стати (в нашладстві нового адміністратийного поділу) покликаны полномочника д/с народных меншости на Нижній Шлеск.

Посол Т.Мацькала гратулювал Стоваришыню же повело ся му по роках довести свою організацию до рівня „партнерства”. Же не все так было. (свого часу так шыро признал тіж тото віцєміністер М.Ягєлло — Ред. „Бесіды”). О тым знаме

найліпше мы сами, але добрі же зауважаюг колишнє мацоше трактуваня нас черєз державу ей высокы представникы.

С.Гладик, Член Головной Управы Обьєднаня Лемків бесідувал дост долого і інтересуючо. Давал приклады доброй сплпрацы медже ОА і СА (справа Никыфора), але надыркнул тіж што хоц бесідуєме вспільном бесідом, то і так нич з того не выходит. Же треба бесідувати вспільном мовом. Тисне ся дигресия, же кед бы гу тому причынил іщы „язык” - не было бы уж нияких проблемів. Пан Гладик звьїдувал ся тіж послів — як ест з уставом реприватизацийном; підкрєсил што бюджеты для меншости сут барз малы.

Ю. Стариньскій, керівник ансамблю „Кычєра” бесідувал о свой великій мрії — створиню осередка лемківской культуры в Лігніці. Розповідал о працы при документуваню нашой культуры, попереаючы при тім слова п.Гладика о маалых грошах для меншын, для іх нормального функціонуваня.

На остатні голосы одповідал посол Т.Мацькала, выясняючы справы реприватизации, але выясніня тоты не внесли ничого нового, о чым бы мы не знали.

По промовах секретар Конгресу, Ваньо Дзядик прочытал листы-поздорованя, яки надьшли з нагоды III Конгресу СА, а то: од пп. Петра Когута з Фундації Дослідження Лемківщины (Львів), Теодора Гоча — спікуна Музею Лемківской Культуры в Зындрановій і Ярослава Зволньского з Кошаліна. Ю.Стариньскій преказал інформацію о телефонічній розмові з нашыма приятелями з Руского Керестура (Югославія). На тым закнчено дообідню част Конгресу.

По полуденку, о год. 14.00 ведучий Конгресу, взивовид обьрады і попросил делегатів о зголошуваня кандидатів на Ведучого СА, кандидатів до Головного Заряду і до Ревізійной Комісії.

Зо зголашыннем не было проблемів. На Конгрэсі было достатніх людзі, з навуковымі званнямі докторів вучні, але выявіло ся, же барз тяжкой чести Ведучого ніхто не прагне. Треба было аж змінити в голасуванню 4 пункт 18 параграфу Статуту — допуцаючаго лем дві каденціі на становіску Ведучого. І товды, як ся сподівано, згодил ся кандидуваці третій раз А.Копча. По суперніцтві з М.Падуховічом — тіж, як ся сподівано — выграв. І ту треба слово дочыніці — же має він щесливый професійны абставіны, які позваляють му выкорыстаті не нормуваный час працы для потреб СА (враз з заграничнымі выздамі), чого не мож повіці о інчых, котры акуратні з того взгляду не могли кандидуваці.

З кандідатурамі до Головного Заряду і Ревізійной Комісіі пішло дуже легше. Оптымістычным міг бы ся явіці факт, што в порівнанню з попереднім каденціём іх склад барз ся змініл, в тым і одмолоділ.

Повінен ся такым явіці, хоць з кінцовой свобідной бесіды пробывал часто песімізм до-свідченых діячі, як Д. Русінка (*Брак ест сплраш з кружкамі. Чуго ся змученій*), М.Падуховіча (*Барз тяжко ся працуе, охочых до работы бракуе*) ці Я. Горошак, котрый мін повіл: *Дуже сме юж зробілі, але тепер часы сут інчы. Не мам концепціі, што зробіці, жебы было ліше. Заряд выбереме, але што дальше?*

Былі і оптымізм, уміркуваный (О.Дуць-Файфер, М.Хомяк, Я.Шпытко), ці великій (М.Сандовіч).

Прымным кінцовым акцентом Конгрэсу (в тым і для пішучого тоты рядкі) было вручэння новым членам легітымаций Стіваришын्या Лемків. То тіж оптымістычне.

з пачатком *Протоколу*
Ваня Дзядіка
спісал Демко Трохановскій

СПРАВОВОЗДАНА...

(продолжыня зо стороны 7)

же може і 5, бо дуже людзі входзіт за дармо. Як іде о рівень імпрезы, то было з ним ріжні. Од не найліпшого в 1996 році, по добрый в двох остатніх роках. Окрем лемківскых ансамблів з Польцы, в Ватрі берут участ русінскы ансамблі зо Словаці, з Украіны, як тіж польскы фольковы ансамблі. В 1996 році завдякы керівнікови ансамблю „Кычера” Ю. Старіньскому гостілі мы фольклорный ансамбль аж з Португаліі, зас в 1997 р. ансамбль Сербів Лужыцкых з Німеччыны. Бесідуючы о фольклорных імпрезах, не мож забыці о „Стрічах з Лемківском Культуром” в Гожові. Штоправда, організуе ю Заряд Кружка СЛ в тым місті, але медже організаторамі сут тіж і члены Головного Заряду. При нагоді треба повіці, же Стрічы записалі ся міцно в культурным жыттю Гожова.

О організуванню Лемківской Творчой Осені уж ем споминал в інчым місті. Влошніня барз ся повела і треба мати надію, же наступны не будут пршы.

Як іде о навчаня лемківского языка, то устіблізувало ся оно на єдным рівні. В міру ест з ним добры в горах, де маме міцно заангажуваных учытелі, голівні п. М.Хомяк, п. Шавляк і п. П. Трохановского. На рідній Лемковіні вчат оні разом з другыма учытелымі бл. 50 діті. Очывідні, же не сут то вшыткы лемківскы діті, котры там жыют, але треба памятаті, же лемківского языка вчыт ся лем осмый рік. Зато дуже прше ест з навчаньом на чужыні, хоць треба памятаті, же в Лігніці вчыло ся го уж на початку 90-ых років. Невелька то потіха, же священник М.Жук в Любіні вчыт лемківского на лекціях релігіі. Не повела ся проба з навчаньом в Пшемкові, хоць на початку (в 1997 р.) на науку записало ся понад двадцетеро діті, зас учытелька была барз охоча до работы. Вшытко розбіло ся о єй особыты проблемы. Треба лем мати надію, же коли останут оні розвязаны, зас буде навчаня лемківского языка в Пшемкові. Саме його навчаня не залежыт од нашого Стіваришын्या, лем голівні од родічів, котры маюць до того уставове право, але генеральні з нього не корыстаюць, бо го не знаюць, або, і тото ест хыбаль бліжше правды, не хотят корыстаті. Завдякы тому уможлівляюць процес польонізаціі своіх діті. Жаль, бо польскы власти даюць нам можлівіст розвітку нашого языка. І так, запрашаюць (Міністерство Нар. Едукаціі) нашых прдставніків (М.Хомяк і О.Дуць-Файфер) до участі в работах комісіі д/с навчаня язків народных меншыні. І пані М. Хомяк іх робіт. В тім році має ся вказаті напісана прэз ню, вспільні з проф.Генрыком Фонтаньскым „Граматыка лемківского языка”. Річ в тім, жебы было кого єй вчыці, бо як так дальше піде, діті Лемків будут лем знаті польску і англійску граматыку а о своій будут ся довідуваті од Поляків, котры барже ся ньом інітересуюць як оні самі.

Діяльнст выдавнічю наше Стіваришын्या прываділо в прошлых шты-рьох роках голівні завдякы замочы Міністерства Культуры і Штуку, але тіж і зо своіх доходів. За грошы з Міністерства Культуры і Штуку выдавали сме „Бесіды”, котра од 1997 рока з трімсіячніка стала ся двомісячніком, як тіж раз (в 1997 році) дістали мы дотацію на „Лемківскій Календар”. За прошлы штырі рока вышло 20 нумерів „Бесіды” під редакціём Петра Трохановского, хоць 5 з них было подвійных. Тоты подвійны нумеры не сьвдчат найліпше о редакціі „Бесіды”, хоць єй рівень з каждым нумером ест штораз выжшыі. Не вшыткы тіж редакторы выявляюць ся добры зо своій работы, хоць суспільной, і часто є так, што голівный редактор мусіт сам редагувати нумер. Відно, же треба глядаті новых спілредакторів. Подібні річ ся має з редагуваньом „Лемківского Календаря”, котрый найчастійше вказуе ся в першым кварталі рока, котрому ест посвяченый. Його тираж, подібні як „Бесіды” має до 300 примірніків, голівні в пренумераті, а чытачами сут в великій частіні... Полякы, котры інітересуюць ся нашыма справамі барже як нашы Лемкы. Як іде о інчы выдавніцтва, то наше Стіваришын्या в минулых роках выдавало голівні підручнікы до науки лемківского языка авторства Мірославы Хомяк, спілфінансувало кніжкы Адама Барны „Кавальчык терністой історіі села”.

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ X-ЛІТЯ В ДАТАХ

9.11 — Обрадувал в Сярах к/Горлиц і Конгрес Об'єднання Лемків. Брал в ним участ як лїст Ведучий СЛ Андрий Копча (в дорозі реванжу: на нашым I-ым Конгресі был товдышній Ве-дучий ОЛ Федір Гоч). В атмосфері скандалю (голосного в нашым сус-пільстві) одсунено од можливих го-ловных становиск дотеперішніх умір-куваных діячи ОЛ - Т.Гоча, Є.Дзя-доша і Т.Дубеца. Ведучым ОЛ ви-брано п.Вацлава Шлянту.

10.11 — На зобраню ГЗ СЛ принято резолюцію п.Адама Барны зо ста-новиска Секретаря ГЗ СЛ. Новым секретарьом остал дотеперішній Скарбник ГЗ СЛ Штефан Косовскій. Його функцію перенял п.Павел Ста-финяк.

6.12 — На руки Ведучого СЛ Андрия Копчы надышло письмо Воеводы Но-восандецкого Юзефа Віктора такого змісту: *Z zadowoleniem przyjętem do wiadomości, iż organizację II Światowego Kongresu Rusinów powierzono Waszemu Stowarzyszeniu. Ulokowanie Kongresu na terenie naszego województwa - w Krynicy - jest nie tylko wyróżnieniem, ale i poważnym zobowiązaniem dla gospodarzy. Z mojej strony, jak też ze strony UW w Nowym Sączu możecie Państwo liczyć na zyciową pomoc i wsparcie. (...)*. На жаль, нич пришло до організуваня Конгресу — воеводу „знято”.

В 1991 СЛ выдало:

— Іван Русенко (творы в 4-х книжечках): *Вершы, Байки, Вертел в Карпатах, Ры-сунки* - під ред. Ярослава Горошцака.
— *Буквар*. Перша книжечка для народных шкіль. Львів 1935 (перевидання)
— *Жарты і оповіданя (I)*, Зобрали: А.Барна, І.Дядяк, Д.Трохановскій, ред. А.Барна

1992

15.01 — Інститут Соціології Вроц-лавского Университету розстригнул Отвертий Конкурс для Членів Су-спільности Лемків в Польщы (спомин-ны), серед лавреатів нашли ся люде нашого кругу — Ярослав Зволіньскій (спільна з Романом Хомяком і на-города) і Ярослав Гунька (спільна з Андриєм Сокачом II нагорода)

8.02 — В поміщюню Головного За-ряду СЛ в Ліґниці проведено стрічу діячи. Стоваришыня Лемків і Об'єд-нання Лемків (ревізита). Обі організації узнали потребу близкой співпраці для дальшого плеканя лемківской культуры. (дальше буде)

СПРАВОЗДАНИЯ...

Чорне на Лемковині - 1870 - 1970" і в його опрацуваню спомины Кирила Бреяна „Моя долга II-га война сьвітова”, як тіж збірники поезії Володи-слава Грабана і Володимира Барны з України.

Прошлы штырі роки записали ся в історії Стоваришыня як час вели-ких выдатків звязаных з закупом землі і нерухомости, як тіж інвестициями на тій першій. І так в 1995 році купили мы 2,7 гектара ґрунту в Михалові, на котрым організуеме Лемківску Ватру на Чужыні. Потім, в роках 1996-97 заінвестували мы в ню бл. 12 тисячи зл. на осьвітліня і будову новой сцены. Найвекшы еднак выдатки мали місце в 1998 році. І так, закінчыня будовы новой сцены, будова амфі-театральной видовні, пошырыня огороджыня і дополніня осьвітліня ватровиска в Михалові коштувало наше Стоваришыня бл. 24 тис. зл., зас вплата першой раты за будинок при ул. З.Коссака 6 плюс оплаты з тым звязаны коштували нас бл. 30 тисячи. Як іде о тоту остатню справу, то будинок на вічысте ужыткуваня набыли мы (враз з пляцом) за суму 73.300 зл. Квоту тоту маме сплатити до 2002 рока, по бл. 5100 річні плюс процент. Тогорічну рату в квоті 7.616 зл. вплатили мы 31 марця. Не дивота, же 1998 рік Головний Заряд закінчыл на мінусі (бл. 12 тисячи). Еднako маме надію, же по тогорічній Ватрі Головний Заряд нашого Стоваришыня не буде уж мал долгів.

Головний Заряд другой каденції кінчыт свою діяльнїст в 10-ту річницю покликаня нашого Стоваришыня, а більшіст його членів діє в ним од са-мого початку. Як діяла — оціните їх, Шановны Делегаты, в дискусії і по-през уділіня або ні абсолюторії. В імени уступуючого Головного Заряду хочу подякувати выштыкм тым, котры помагали му в його работі і діяню а новому жычу, жебы тых співпрацовників мали дуже веце як мы. І на конец хочу подякувати выштыкм моім співпра-цовникам в Головным Заряді за спїлдіяня і терпелївїст а еднoчасні перепрашам за недомоги з мойой страны.

Андрий КОПЧА

Поміч на выдавництво і внутрішні потреби СЛ

437. Гарбера Павел (Кембл.)	15.00
438. Габура Марюш (Зел. Г.)	25.50
439. Делегация з Руского Керестура (Югославия)	205.98
440. Андрий Копча (Вроцл.)	500.00
441. Павел Стафиняк (Люб.)	500.00
442. John Righetti - Carpato Rusyn Society (USA)	85.00
443. Susyn Mihalasky (USA)	85.00
444. Lubomira Raška (USA)	47.50
445. Михал Сандович (В-ва)	500.00

Вшытыкм Офіродавцям Лемківске „Боже заплаат”

Контo: ZG Stowarzyszenia Łemków,
PKO B.P. IO/Legnica
10203017-75893-270-1
з дописком „Potom na wydawnictwo”

Продолжыня допису авторства пп. Я. Альбіна і Я. Худого п.п.
Z działalności Stowarzyszenia Łemków
помістїме в наступным номері.
Перепрашаме - Редакция.

ПОСМЕРТНИЙ СПОМИН

Рік тому - 6.06.1998 -
одышол од нас в вічність
на 87-ым році жытя

Володимир Кобані

Лемко - православний Лемко (як повіл на похороні священник), выселенец з Богущы, прожываючий остатню в Олесницї.

Ды бл.п.Володимира в остатнім часі найгірше было того, же не міг піти до свойой Церкви на Службу Божу. Ниґда не забывал про молитву, а в його домі екуменїзм был на перядку денїм - выховал діти для Церкви Православной, Грекокатолицкой і Римокатолицкого Костела. Пращали го численні люде тых конфесий з 4 воевідств, під проводом двох православных священників.

Най земля Олесницка, ту на чужыні - буде Тобі легкым пухом.

Вічна Тобі памят!

Жена Мария,
діти з родинами, внуки і правнуки

КУЛЬТУРНО-РЕЛІГІЙНІ НАШІ СВЯТА В 1998 РОЦІ

(закінчєня з попереднього номера)

Пришол час 16-го ватряного свята в горах, в Ждыни, в днях 24-26 07. Од організаторів - Заряду ОА достал ем запрошення, але здоровля і музейны труды не дали можливости їхати на час. Аж в неділю, в третій ден свята выбрал ем ся, якбы на закінчєня. Погода в тім році потримала дост добра, хоц в ночи зо суботы на неділю дост добрі покропіло. О програмі ватряного свята в пятницю і суботу не можу нич повісти, бо-м в тых днях не был, а недільний час до обіду присвячений духовно-релігійным практикам. З рана в неділю заїхали сме родинно до церкви в Ждыни і по Службі Божий - на цментар, на могылу Священномученика Максима. Не было в тім -98-м році Владыкы Адама, бо выпала для него на тот час дорога до Греції.

Од цментаре іхаме на поле ватряне, де стрічаєме дуже знайомах і представників власти - Яцка Куроня, посла Мирослава Чеха, воєводу кроснянского і інчых. Были тиж гості заграничны, серед яких стрітиа ем др М.Мушинку з Пряшова. Пообідні концерты колективів были цікавы, лем чомси за мало люди их оглядало. Бівшіст ватрянів было видно в барах, при пиві. Дост дивно мі, і не лем, же в 98 році в Ждыни не было ани одного колективу з Пряшвиццны, одкаль найблизше - через граничний перехід Бехерів-Конечна. Яка того причыня - не пояснил тиж похвальны статі в „НС“, перемоцано.

Минулого, 97-го року не был ем в Ждыни на ватрянім святі і ме-жу повісти лем того, што ем видіа остатньо — же дуже ся ту змінило на ліпше, бо хоцбы зроблена асфальтова дорога од входу до амфітеатру. Мал ем надію, же в новій хыжкы при сцені посмотрию на музейны екзиовиції, о яких скорше голосил П.Чухта — же буде там музей цікавний як в Зындрановій. Барз был ем ся з того радувал, лем што зо 3-х днях свята — через рік, до наступного, можна было бы тот музей звиджати?

В дорозі зо ждыньской церкви під лісом, на поляні видно было дост дуже люди і чути было літургичны співы. Так нам повідали, же там была одправляна Служба Божа

під ведєньом Митрополита УКЦ І. Мартиняка. А чути было голос, при чытано апостола, І.Красовского зо Львова; декотры гварили же деси сой вєце попил, як то на святі єст. Тай смотриме під лісок і сой думаме — Боже, хто нас так поділил, кед літургія така сама як одправляли в церкви в Ждыни і Господ лем єден для нас. Тай само пхас єт пытаня — як долго ищы будут ріжны політикеры нас ділити і як долго наша лемківска Родина даст ся баламутити, коли приде до на-реда, обох конфесій, бівша сьвідоміст? Бо наразі можеме лем просити: Господя помилуй. Треба ту і того додати, же в пляхах і діяних творців ватряных свят ніколи не ставляно одправ Служб Божых на ватрянім полі, жадной конфесії. А до чого то дішло! Лем то шырша, боляча тема — на інчий час і місце. Бо видиме, же то не лем молитва до Бога, а шкідлива політика, яка нас ділит, не єднат.

Дивне кус і того, же в Свиднику і Меджилабірцях юж не вишают жадных фан на фестивалях, а на культуровой імпрезі в Ждыни, окрем польской і українской фан, вісіли і інчы. А не видно было нашої регіональной — лемківской; бо гербы і фаны маюť регіоны, міста, то Лемкы тиж маюť, як представлял знаний історик І.Красовскій.

Хыбаль в єден ден достаю два запрошыня — на Ватру на Чужыні до Михалова і на свято до Мокрого. До Михалова на 7-9.08, а до Мокрого на 8-9.08. Тай думам, же в Мокрім был ем минулого, 97-го року, а в Михалові юж певно два roky нит. Мокре в горах, близко, свято тиж цікаве і люблю на нім быти, но але юж скорше обіцял ем їхати до Михалова тот рік — покля здоровля позвалят, бо то соты километрів їхати.

В дорозі, юж в четвер 6.08, аж в Лівиці при стації стрітили мы ся з Петром Трохановским, а іхали сме тым самым потягом, 7.08, в пятницю, разом іхали мы ся до Любіна, до Михалова. Погода была тепла, сонячна і давала надію, же ватряне свято не чучыні буде уда-не. Та і так было, бо і люди было навєсе зо вшыткых 18-ох свят. На місци організаторы, голова СА А.

Копча, В.Дзядик, М.Романяк, Д.Русинко, П.Стафяняк і друкы шырочытали гостів з краю і заграничных, і барз тепло нас, з рідной Лемковины. Была пак нагода спіткати дуже знайомах і приятелів з Польцы і заграничных окреме молодых наших науковців, юж докторів — А.Ксенича, С.Дудару і інчых дітків культуры. Присмио было видіти знаний мі колектив „Шовкова Косиця“ зо Львова, який гостювал на музейнім святі в Зындрановій 1986 р. А з ним приїхали близкы приятелі з ФДА, Лем, о диво, же кед в Ждыни не было ани єдного колективу з Пряшвиццны, а в Михалові виджу Стронківчанів зо свидницького округу. То не близко, як до Ждыні.

Майже цілий ден, в пятницю організаторы кичыли нови сцену в новім місци. Може зато офіційні свято зачало ся дост пізно вечером (так было в програмі - Ред.). Люди, учасників зышло ся барз дуже, же не містали ся в амфітеатрі. А в суботу приїхало ищы бівше ватрянів. Погода была горяча і тягло учасників до навиків, та і дашто зисти. Але концертами і програмов свята было велике зацікавленя.

О Ватрі — святі в Михалові дост дуже писала польска преса і орган СА „Бесіда“. А чомси „НС“ і в тім „Лемківска Сторінка“ не хоче нич писати, хоц лем пх з того як о святі в Ждыни. Но бо ци тоты Лемкы на выгнано інчы і гіршы од тых в горах, в Ждыни? Хыбаль нит, лем то політичне діляня, або сепаруваня тых, што не єт в ОА. А вшыткы свята ци імпрезы єт нашы, того самого регіону, не-залежні од того хто их творит, організує.

В 98 р. был ем юж третій раз на ватрянім святі на чужыні, в Михалові і оціням же была то імпреза найбівша і найцікавша од попередніх. Додам, же організаторы барз гостинно прийали і мене і най приймут зато шырочу лемківску подяку.

3-тій ден, в неділю, церковця близко ватряного поля заполнила ся вірными без ріжниці конфесій. Ту не было другой одправы літургії, як в Ждыни під лісом, і так повинно быти, без поділів релігійных. На фестивалях в Свиднику і Меджилабірцях тиж не видіа ем од-

правы двох наших віросповідань, лем одну в церкві в скансені, но а скорше в церквах в місті. Може нам треба дашто і од них ся почути в тых справах.

Майже за еден місяц по святі, Ватрі в Михалові, 6.09 — річниця свята, новий лемківскій праздник Священномученика Максима в Горлицях під руководством Владыки Адама. Ту зас приїкали гості і представники духовны нашой Церкви з США. Были також представники і дяче Фундації Дослідженя Лемківщини зо Львова. Нова церков в Горлицях прекрасні розмалована в середині, хоц іщы не закінчена.

По архіерейскій Службі Божий при церкві посвячено новий дзвін. Рада парафіяльна в Горлицях під веденьом о. Романа Дубеца приготвила велику і богату гостину.

Што можна повісти з боку вірных, же при такім празднику, якій припал в недільний ден — могло взяти участ бівше люди як было на святі, хоц церков была цілком заполюнена. На закінчяня праздника концерт церковных пісень подарувал вірным епархіальний церковний хор під веденьом імости Маріяни Ярой.

Юж скорше перед 6.09 до мене приїхали з Ладомировой о мнтраг Николай - настоятель православной парохії того історичного села і староста уряду Ладомировы Михал Кость, игобы іхати до о. Петра Пупчыка до Перегримки в важній справі, екуменичных дїянь — єднаня вірных наших Церков в приграничных районах Польщи і Словації. Уряд Ладомировы достал на таку ціль 5 тис. доларів з меженародных організацій — для вспідїяня єврорегионів в наших краях. Іхаме і з о. Петром узгідняме, же 13.09, в неділю, вірны наших найблизших парафій — Зындранова, Перегримка і Розділя іхают на историчне свято до Ладомировы, а в наших церквах в тым дни одиравы не буде. Староста в нас війт - бурмістер) Ладомировы дас автобус на 60 осіб, якій буде чекал в Тыляві; і назад нас привезут.

Приїхало до Тылявы 56 осіб і в Ладомировы братньо вітали наших вірных процесийов, яка впровадила гостів до церкви. Праздник очолювал Владыка Николай з Пряшова, а вірных зышло ся не меньше як 2

тисячы, хоц погода была кус дощова. Было то нештоденне братне єднаня, єднаня наших вірных двох держав. Лемків з Польщи барз гостинно там принимали і шанували, но і назад привезли автобусом, як скорше устамено, до Тылявы. Шкода же в подібний спосіб не сут прошены наши братя з полудня на свято Священномученика Максима до Герлиц, або до Санока - на кермеш. Може вартат о тым подумати нашим духовным на Лемковині. Лем то вядже ся тыж з коштами.

Велике свято того року, 98-го, в Бортні — дня 20.09 заповідают отці в церквах, же то ювілей 70-літя повороту до віры предка на Лемковині. То історичний ювілей, іхаме хоц єдним автот, 5 осіб.

На праздник приїхало дуже Лемків, і з гір, і з вигнаня, а было кус і заграничных гостів. Дуже священників під руководством Владыки Адама. А то не лем ювілей православной парафії в Бортні, то также посвячяня і одкрытя памятника Жертвам Явожна, поставленого при церкві.

Пак по Службі Божий велике прийнятя — гостина в народнім будинку культуры. Аж подив бере, же парафіяне могли приготувити так велику гостину, в якій і мы, з Зындрановы, брали участ, бо то кошти і труд. Но але наступний ювілей буде аж за 10 років і дуже з нас на нїм юж не буде.

В приготавляню ювілею і побудуваню памятника мученикам Явожна дуже сил і трудів одали Бортняне, а серед них провідны особы — Надія Горбаль, Федір Кузяк і ичы. Велика їм подяка.

18.10 — ювілей 10-літя Товариства Лемківщини во Львові, яке організували в 1988 році стары дяче лемківской культуры. Пак іх усунено і переняли діяня нбы молодшы, але меньше знаны в жытї Лемків на Україні і о меньшым досвіті культурним і політичним. Єднак мняют ся часы і люди, котры дозривают в своїх діянях.

На ювілею были спогады, промовы і давных і молодых лідерів Товариства Лемківщини, котры поступили культурнійше як новы лідеры Об'єднаня Лемків в нас, по лучовім Зызді в Сярах. Запросили на ювілей організаторів Товариства Лемківщини, з першым головою — Петром Когутот і членів першого

правления. Івана Красовского, Дмитра Солонко і других. По офіційній частині свята наступила концертова, в якій взяли участ колективы з Калуша, Дрогобыча і Львівскы — „Шовкова Косиця“ і „Лемковина“. Кус шкода, же організаторы ювілею надем не запросили, але і не новідомили заграничных членів Товариства Лемківщини о тым празднику. Певно сой забыли. А певно поїхал бы-м і я на таке свято, бо ем член з номером 333, посвідчынном з дня 10.11.1989 року.

Парафіяльны праздники, а з нима — званы в нас кермешы — то окремы пережытя на Лемковині, і релігійны і культуровы. Бо то наша традиция од віків. Сут ичы одроджены такы села як Бортня, в яком кермеш святкуют на Космы і Даміяна, 14 листопада. Але сут села, в яких юж нїхто не жыє і традиция кермешів то істория.

На ювілей 10-літя ТЛ до Львова не запросили, та достаю запрошяня на кермеш до Пустомитів коло Львова, і то на свято Космы і Даміяна, яке з суботы перенесене на неділю — 15.11. Там найвече наших переселенців з Радоцины. Кой просят, то іхам. Зо Львова іхают — члены заряду ФДА і я з нима.

Тымчасова церковця скоро ся заполюнила. Близко вей будуют велику мурувану церков під покровом Космы і Даміяна. Отец Николай в своїм казаню выснил, же Радоциняне свій кермеш з Лемковины перенесли до Пустомитів і ту дальше святкуют тот праздник.

Та і улица в районім місточку єст о назві „Радопінська“. Лем то завдякы таким молодым патріотам, яким серед них єст Володимир Шуркало.

По одраві в церкві концерты колективы в будинку культуры, а пак гостина до пізнои ночы. О святі кус пишут авторы в „Загороді“ (шр 4/98).

О кермешях на Лемковині, давно і инес, можна писати велику книгу. То радєст — же ичы жыеме і святкуеме на рідній землиці свята-кермешы — на Михала (21.11), Йоана Златоустого (26.11) і Николая Чудотворця (19.12) — при кінци року, юж в зимовий час. А тот остатній праздник ичы святкуеме і в мойм ріднім селі — Зындранові.

Федір ГОЧ

Noam Chomsky

<http://www.angelfire.com/ar/anwfly/index.htm> [99-04-09]

Obecne bombardowania: co kryje się za retoryką

Bombardowania NATO (tzn. bombardowania prowadzone głównie przez Stany Zjednoczone), związane z sytuacją w Kosowie wywołały wiele wątpliwości. Bardzo dużo napisano na ten temat, również w komentarzach internetowej witryny Znet. Chciałbym dokonać paru ogólnych spostrzeżeń, w oparciu o fakty, które nie są poważnie kwestionowane. Pojawiają się dwie podstawowe kwestie: (1) Jakie są zaakceptowane i możliwe do zastosowania „zasady porządku światowego”? (2) W jaki sposób te lub inne czynniki znajdują zastosowanie w przypadku Kosowa?

(1) Jakie są zaakceptowane i możliwe do zastosowania „zasady porządku światowego”?

Istnieje ustrój prawa i porządku międzynarodowego wiążący wszystkie państwa oparty na Kartce ONZ, kolejnych rezolucjach ONZ i decyzjach Trybunału w Hadze. W skrócie, zagrożenie lub użycie siły jest zabronione chyba że uzyskano wyraźną akceptację Rady Bezpieczeństwa po wyczerpaniu wszystkich środków pokojowych, lub też zostało zastosowane w samobronie przed „zbrojnym atakiem” (w wąskim pojęciu) do czasu podjęcia działań przez Radę Bezpieczeństwa.

Oczywiście trzeba powiedzieć więcej. A więc, istnieje co najmniej stan napięcia, jeżeli nie całkowita sprzeczność, pomiędzy zasadami porządku światowego określonymi w Kartce ONZ a prawami wyartykułowanymi w Powszechnej Kartce Praw Człowieka (PK), drugim filarze porządku światowego ustalonego z inicjatywy Stanów Zjednoczonych po II Wojnie Światowej. Karta ONZ zabrania użycia siły naruszającej suwerenność państwową; PK zabezpiecza prawa jednostki w starciu z represyjnym państwem. Problem „humanitarnej interwencji” pojawia się na styku tych dwóch podejść. Ta właśnie na prawo do „humanitarnej interwencji” powołują się Stany Zjednoczone/NATO w Kosowie, co spotyka się z generalnym wsparciem w komentarzach i wiadomościach prasowych. () Kwestię tę porusza New York Times z 27 marca br. w artykule zatytułowanym „Profesorowie prawa wspierają sprawę użycia siły w Kosowie”. Przytaczany jest przykład Ailena Gersona, byłego doradcy Misji Stanów Zjednoczonych przy ONZ. Cytowani są owaj inni profesorowie. Jeden z nich, Ted Galen Carpenter, wykipl argumenty amerykańskiej administracji i odrzucił rzekome prawo do interwencji. Trzeci jest Jack Goldsmith, specjalista prawa międzynarodowego w Chicago Law School. Stwierdza, że krytycy bombardowań Nato „mają całkiem niezłe argumenty prawne”, ale „wielu ludzi myśli, że (wyjątek podziwiany dla humanitarnej interwencji) znajduje uzasadnienie w zwyczaju i praktyce”. W ten sposób faworyzowany wniosek zawarty w tytule artykułu znalazł uzasadnienie w tym podsumowaniu przedstawionych opinii. Sposzerzenie Goldsmitha ma rację: bytu jeżeli zgodzimy się przynajmniej co do tego, że fakty mogą posłużyć do zderzenia zwyczaju i praktyki. Możemy także przywołać następującą frazję: prawo do humanitarnej interwencji, jeżeli istnieje, wychodzi z założenia „dobrej wiary” interweniujących, a to założenie oparte jest nie na retoryce interweniujących ale na ich kartofce, w szczególności ich wcześniejszego stosowania się do zasad prawa międzynarodowego decyzyj Trybunału w Hadze, itd. To zdecydowanie trudniej, przynajmniej jeżeli chodzi o innych. Zastanówmy się na przykład

nad zgłoszonymi przez Iran ofertami interwencji w Bośni w celu zapobieżenia masakrom w chwili, gdy Zachód nie interweniowałby. Oferty te zostały odrzucone jako absurdalne (a faktycznie zignorowane); jeżeli istniał jakiś powód poza podporządkowaniem się sił, to była nim trudność w założeniu „dobrej woli” Iranu. Rozsądna osoba zadałaby tu oczywiste pytanie: czy iraska kartofka interwencji i terroru jest gorsza od amerykańskiej? A także następne pytania, m.in. „Jak mamy ocenić „dobrą wiarę” jedyne go kraju, który zawetował rezolucję Rady Bezpieczeństwa wzywając jednocześnie wszystkie państwa do przestrzegania prawa międzynarodowego? A co z jego kartofką? Dopóki tego rodzaju pytania nie zostaną postawione w centrum dyskursu, uczciwość nie pozwoli na jego zaakceptowanie, ze względu na podporządkowanie dyskursu doktrynie. (..)

(2) W jaki sposób te lub inne czynniki znajdują zastosowanie w przypadku Kosowa?

W zeszłym roku mieliśmy do czynienia z katastrofą, którą w głównej mierze można przypisać jugosłowiańskim siłom zbrojnym. Głównymi ofiarami byli kosowscy albańczycy, stanowiący ok. 90% ludności tej jugosłowiańskiej prowincji. Standardowe szacunki mówią o 2000 zabitych i setkach tysięcy uchodźców. W takich przypadkach, nie włączyć bezpośrednio do konfliktu mogą wybrać jedną z trzech alternatyw: (1) próbować eskalować katastrofę; (2) nic nie robić; (3) próbować osłabić skutki katastrofy.

Wybór ten ilustrują inne współczesne przypadki. Zatrzymajmy się przy tych paru przykładach o porównywalnej skali i zastanówmy się, do którego modelu pasuje Kosowo.

(A) Kolumbia. Zgodnie z szacunkami Departamentu Stanu, coroczna liczba zabójstw politycznych ze strony rządu i jego paramilitarnych pomocników osiąga poziom Kosowa, a zakres uchodźstwa przed tymi zbrodniami przekroczył znacznie milion osób. Kolumbia była przodującym odbiorcą amerykańskiego uzbrojenia i szkolenia wojskowego na półkuli zachodniej w okresie nasilenia przemocy w latach 90-tych, a pomoc ta jest obecnie zwiększana, pod pretekstem „wojny narkotykowej”. () Administracja Clintona była szczególnie entuzjastyczna w pochwałach dla prezydenta Gavini, za którego kadencji, według organizacji zajmujących się prawami człowieka, osiągnięty został „alarmujący poziom przemocy” przewyższający nawet osiągnięcie jego poprzedników. Szczegóły są powszechnie dostępne. W tym przypadku reakcję Stanów Zjednoczonych jest (1) eskalacja okrucieństwa.

(B) Turcja. Przy bardzo konserwatywnych szacunkach tureckie represje wobec Kurdów w latach 90-tych podpadają pod kategorię Ko-

sowa. Jednym ze wskaźników jest ucieczka ponad miliona Kurdów ze wsi do nieoficjalnej stolicy Kurdów Diyarbakir w latach 1990-1994, w trakcie pustoszenia terenów wiejskich przez turecką armię. Rok 1994 przyniósł dwa ważne fakty: był to, według relacji Jonathana Randalla, „rok najgorszych represji w kurdyjskich prowincjach” położonych w Turcji oraz rok, w którym Turcja stała się „największym indywidualnym importem amerykańskiego uzbrojenia w tym samym największym światowym nabywcą broni”. Kiedy grupy zajmujące się prawami człowieka ujawniły użycie przez Turcję amerykańskich samolotów odrzutowych do bombardowania wosok, Administracja Clintona znalazła sposoby na obejście prawa nakazującego zawieszenie dostaw broni, podobnie jak miało to miejsce w przypadku Indonezji i gdzieśkolwiek indziej. Kolumbia i Turcja tłumaczyły przemoc (wspieraną przez Stany Zjednoczone) obroną przed zagrożeniem ze strony terrorystów i partyzantów. Tak samo jak rząd Jugosławii, i znowu, przykład ten ilustruje przypadek (1) próbę eskalacji napięcia.

(C) Laos. Co roku tysiące ludzi, głównie dzieci i biednych rolników zabijanych jest w Północnym Laosie, celu najczęstszych bombardowań celów cywilnych w historii, który stanowi najbardziej okrutny przykład pełen furii atak ze strony Waszyngtonu na biedne społeczeństwo miał niewiele wspólnego z wojnami w tym regionie. (...) Śmierć przynosiła „bombki”, niewielka broń przeciwpiechotna, dużo gorsza od min lądowych, zaprojektowana z myślą o zabijaniu i okaleczeniu, nie uszkadzająca pojazdów lub budynków. (..)

Pogarda przodującej potęgą światowej dla porządku światowego stała się tak ekstremalna, że nie już o czym dyskutować. Przegląd wewnętrznej dokumentacji pokazuje, że postawa ta pojawia się od samego początku nawet od pierwszego memorandum nowo utworzonej Rady Bezpieczeństwa Narodowego w roku 1947. Za prezydentury Kennedyego ta postawa jest już wyrażana otwarcie. Główną innowacją ery Reagana-Clintona jest całkowicie otwarta opozycja do prawa międzynarodowego i Karty ONZ. (...) Najwyższe władze wyjaśniły z brutalną jasnością, że Trybunał w Hadze, ONZ i inne tego rodzaju instytucje nie mają znaczenia ponieważ nie wypełniają poleceń Stanów Zjednoczonych, tak jak to miało miejsce w pierwszych latach powojennych.

(..) Stany Zjednoczone wybrały kierunek działań, który prowadzi do eskalacji okrucieństwa i przemocy, z czego zdają sobie doskonale sprawę — i co było do przewidzenia — zadając jeszcze jeden cios panowaniu porządku międzynarodowego, który oferuje sobie ale jakąś ograniczoną ochronę przed państwami drapieżczymi.

У бездушним бомбардованю београдског шпитаљу „Др Драгиша Мишовић“ не посановани ані мацери-положиці цо приноша на швет нови живот („Руске Слово“, Нови Сад, 28.05.1999) Петро Муријанка

...co kryje się za retoryką

(kontynuacja z poprzedniej strony)

W długim okresie konsekwencje są nieprzewidywalne. Można już stwierdzić, że każda bomba zrzucona na Serbię i każde zabójstwo na tle etnicznym w Kosowie sugerują, że życie Albańczyków i Serbów w swoim sąsiedztwie w jakimś stanie pokoju będzie prawie niemożliwe" (Financial Time, March 27). Niektóre możliwe długookresowe konsekwencje są niezwykle nieprzyjemne, co nie uszło również uwagi Standardowy argument mówi, że musimy coś zrobić, nie możemy po prostu stać z boku kiedy trwają te okrucieństwa. To nigdy nie jest prawdą. Pierwszy wybór, którego możemy zawsze dokonać polega na realizacji postulatów Hipokratesa. „Po pierwsze, nie szkodzić”. Jeżeli w żaden sposób nie możesz się do niego zastosować to nie rób nic. Istnieją zawsze drogi, które można rozważyć. Dyplomacja i negocjacje nigdy się nie wyczerpują.

Prawo „humanitarnej interwencji” będzie prawdopodobnie przywoływane częściej w nadchodzących latach — z usprawiedliwieniem lub bez — w momencie gdy znowu-jeńne preteksty straciły swoją skuteczność. W tej erze warte będzie zwrócenie uwagi na poglądy wysoko szanowanych komentatorów — nie mówiąc o Trybunale Haskim który wydał orzeczenie w tej sprawie w decyzji, która została odrzucona przez Stany Zjednoczone, a o jej szczegółach nie zostaliśmy nawet poinformowani.

(...) Bull (Hadley) ostrzegł 15 lat temu, że „Po-szczególne państwa lub grupy państw, które ustanawiają siebie w roli autorytatywnych są-dziów wspólnego dobra światowego, nie pa-trząc na poglądy innych, stanowią faktycznie zagrożenie dla międzynarodowego porządku, i tym samym dla efektywnego działania na tym polu. (...)”

Uwaga: Redakcja „Besidy” nie ingerowała w prawopis tekstu, zachowując, poza skoro-czynniami, jego internetowy oryginał.

ФРАШКЫ НЕ ВЗЯТЫ З CNN

Звьіданя

Ци того, Біаю, чуеш? —
Campus, ubi Troia fuit

Телефонічна розмова

— Hallo, it is Washington.
Speaking Clinton.
— Главна Пошта Београда —
Spajam s adom!

Друга

телефонічна розмова
(в родимым таумачыню)

— Вашингтон, бесідуе Клінтон
— Почевам на Чловека

Молитва Клінтона

Помож ми, Маніту —
Бо ни ми ту, ни ту...

А еднaк Єльцин не єст дальтоніста

Был когда-то Чернобыль,
А сегодня — Красный Билл.

Іщы о кольорах

В білий ден на Білий Дім
Падат чорна тін.

Максима кінця (XX столітя)

Зниціты як Клінтон Югославію

W NUMERZE

(numer poświęcony głównie III Kongresowi Stowarzyszenia Łemków):

str. 1 - Stowarzyszenie Łemków — X-lecie w datach (opr. akcip) - kronika działalności Stowarzyszenia Łemków w okresie (1988) 1989 - 1999, kontynuacja na stronach następnym czesd!

- „Zarząd wybrałsmy - a do dalej” (Z protokołu III Kongresu Stowarzyszenia Łemków) (Damian Trochanowski) - relacja z III Kongresu St. w Legnicy (3 kwietnia 1999).

str. 2 - Nowiny - nie nowiny nie tylko z Łemkowsiny - krótkie informacje o wydarzeniach społeczno-kulturalnych w rusińskim kręgu kulturowym.

str. 3 - Anna Hałczak (pm) - krótkie refleksje z okazji 70-tej rocznicy urodzenia rusińskiej poetki i prozaka Preszowszczyzny

- Dzabryk (Anna Hałczak) - humorystyczna mała proza

str. 4 - Wspomnienie przeżytego - czesd 6 (Petro Korbycz) - kontynuacja wspomnień z cyklu „1947”

str. 5 - Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Stowarzyszenia Łemków od 10 grudnia 1994 do 3 kwietnia 1999 roku (Andrzej Kocza) - kontynuacja na stronach 6-7 10-12;

str. 8 - Łemkowie (Iwan Rusenka) - wiersz - Prezentacja władz naczelnych Zarządu Głównego Stowarzyszenia III kadencji;

str. 12 - Pomoc na wydawnictwo i wewnętrzne potrzeby Stowarzyszenia Łemków. - lista ofiarodawców;

- Nekrolog Wołodymyра Kobaniego zmarłego w Cieśnicy;

str. 13 - Kulturalne i religijne nasze święta w 1998 roku (Fiedir Gocz) - zakończenie z poprzedniego numeru.

str. 15 - Obecne bombardowania co kryje się za retoryką (Noam Chomsky) - tekst internetowy o akcji NATO w Kosowie;

str. 16 - Fraszkы nie wzięte z CNN (Pytanie, Rozmowa telefoniczna, Druga rozmowa telefoniczna, Modlitwa Clintona. A jednak Jalcyn nie jest daltonistą. Jeszcze o kołorach. Maksyma końca XX wieku) (Petro Munanka).

„B E S I D A” - dwumiesięcznik Zarządu Głównego Stowarzyszenia Łemków

• Redaguje zespół Helena Duc-Fajfer (dział literacki) Andrzej Kocza (dział kulturalny), Piotr Trochanowski (redaktor odpowiedzialny), Jarosław Worthacz (sekretarz redakcji - historia, aktualności) • Adres redakcji: 33-380 Krynica, skrytka pocztowa 123 • Dystrybucja: Stefan Kosowski - Zarząd Główny Stowarzyszenia Łemków, 59-204 Legnica 6, ul. Zofii Kossak 5-6 - na ten adres należy składać zamówienia na prenumeratę • cena pojedynczego egzemplarza - 2,- zł plus opłata za przesyłkę • Konto: Stowarzyszenie Łemków Zarząd Główny PKO B.P. 40 Legnica 10203017-75893-270-1

Numer dotowany przez MKiSz